

OJKONIMI ORIJENTALNOG PORIJEKLA U BOSNI I HERCEGOVINI SA DIJAHRONOG I KNJIŽEVNOJEZIČKOG STANOVIŠTA

HANKA GLIBANOVIĆ-VAJZOVIC

Institut za jezik, Sarajevo

UDK 808.61/62-316.3-311

Pregledni rad

1. Nakon pada Bosne pod osmansku vlast u 15. i 16. stoljeću uslijedile su znatne promjene u svim oblastima života na ovom području. Osim novog državnog i društvenog uređenja Osmanlije su na ovo tlo donijeli i novu vjeru, civilizaciju i kulturu, te orijentalne jezike: arapski, turski i perzijski.¹ Naglim privrednim razvojem, naročito izraženim u procvatu zanatstva i trgovine, jačaju naši postojeći srednjovjekovni centri, ali niču i brojna nova naselja i dobivaju odgovarajuće nazive.

U takvim okolnostima, uz činjenicu da je dolazak i zadržavanje Turaka na našem području bilo neminovno praćeno i jezičkom interferencijom različitog vida i intenziteta — nalazimo objašnjenje za prisustvo turcizama, ne samo kao dijela bogatstva naše opšteupotrebne leksike, već i u onomastici, naročito antroponimiji i toponimiji.

2. U ovom radu osvrćemo se na ojkonime orijentalnog porijekla na tlu Bosne i Hercegovine. Pretenciozni naslov ove teme, međutim, ne podrazumijeva obradu svakog pojedinačnog ojkonima², čak ni svakog toponimičkog korijena orijentalnog porijekla. Takav posao iziskivao bi, s obzirom na brojnost ovakvih naziva naseljenih mjesta i prirodu problema, daleko širi i temeljitiji pristup, a time i mnogo više pažnje, vremena i prostora nego što je moguće ostvariti u ovako kratkom radu. Stoga ćemo pokušati da istaknemo određene pojave (uz ilustraciju adekvatnim primjerima bosanskohercegovačkih ojkonima orijentalnog porijekla), uglavnom sa namjerom da se ukaže na čitav jedan sloj — orijentalni — u toponimiji i željom da to bude podsticaj za obuhvatniji i naučno utemeljeniji pristup ovoj zanimljivoj onomastičkoj problematici.

¹ H. Šabanović, *Književnost Muslimana Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima (Bibliografija)*, Svjetlost, Sarajevo, 1973, 13—16.

² Ojkonimi orijentalnog porijekla i ranije su obrađivani, ali pojedinačno, npr. A. Nametak, *Izmijenjeni toponimi*, Jezik, god. 28, br. 1, Zagreb, listopad 1980, 25—26.

3. Pregledom *Imenika mesta* iz 1973. godine³, koji je poslužio kao korpus za ovaj rad, može se vidjeti da su nazivi naseljenih mjesta orijentalnog porijekla (bilo da se javljaju u formi bezafiksalnih toponimskih tipova ili pak različitim tvorbenih modela) na bosanskohercegovačkom području zaista brojni, što je, s obzirom na istaknute istorijske fakte, i razumljivo i očekivano.

4. Zna se da su nazivi naseljenih mjesta na istom, geografski definisanom prostoru nastajali u različitim vremenskim periodima (neki datiraju i vijekovima unazad)⁴, što znači i pod različitim jezičkim okolnostima (dijahronijska perspektiva i uticaj raznih jezika u razna vremena), te da je iza svakog naziva stajala specifična, njegova sopstvena motivacija. Stoga je pri obradi toponima teško utvrditi zakonitosti nastajanja i imenovanja, odnosno zakonitosti njihova organizovanja⁵.

Nastanak ojkonima orijentalnog porijekla veže se za turski period, mada nije isključena ni mogućnost njihova kasnijeg postanja: mogli su nastajati i u postomanskom periodu toponimizacijom apelativnog turcizma ili pak antroponima/patronima orijentalnog porijekla. S druge strane, davno nastali nazivi naseljenih mjesta mogli su vremenom, pod pritiskom različitih kulturno-istorijskih i drugih faktora, biti zamijenjeni novim imenima. Takav slučaj nalazimo u primjerima bosanskohercegovačkih gradova: *Rogatica*, *Mrkonjić Grad*, *Kladanj*, *Sanski Most*, *Prusac* — koji su nekada nosili nazive orijentalnog porijekla: *Čelebi Pazar*, *Varcar Vakuf*, *Tašlu Derbend*, *Džisri Sana*, *Ak Hisar*, a svjedoci smo takve pojave (izmjene naziva naseljenog mjesta) i u naše vrijeme kao u primjerima ojkonima: *Novi Travnik* > *Pucarevo* ili *Ploče* > *Kardelevo*.

5. Rezultat dijahronih lingvističkih istraživanja ovakvih naziva vjerovatno bi bile dvije osnovne grupe ojkonima:

- 1) nazivi koji su (oslobodivši se leksičko-semantičke vrijednosti što je omogućio proces toponimizacije i prelazak u kategoriju naziva) petrificirani u svojim arhaičnim formama i
- 2) nazivi koji su (takođe lišeni leksičko-semantičkih obilježja osobenih riječima od kojih su postali) u toku dužeg vremenskog perioda (pod uticajem različitih jezičkih pojava) pretrpjeli manje ili veće fonetsko-morfološke promjene u odnosu na apelative koji su poslužili pri imenovanju.

Poteškoće, često prisutne kod utvrđivanja geneze pojedinih ojkonima, naročito se odnose na primjere koji bi se mogli svrstati u drugu na-

³ *Imenik mesta u Jugoslaviji*, izd. Službeni list SFRJ, Beograd 1973.

⁴ R. Kuzmić, *Etimološko-semantički supstrat geografskih i sličnih imena*, Zbornik radova povodom 70. godišnjice života akademika J. Vukovića, Posebna izdanja ANUBiH, knj. XXXIV, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 6, Sarajevo 1977, 199—206.

⁵ P. Šimunović, *Organiziranost naziva u geografskoj regiji*, *Onomastica jugoslavica*, 1, Ljubljana 1969, 47—56.

vedenu grupu, a izražajnije su sigurno kad je riječ o nazivima stranog porijekla (u ovom radu — orijentalnog).

6. S obzirom na međusobnu nesrodnost orijentalnih jezika, a posebno razlike u odnosu na srpskohrvatski — jezička interferencija podrazumijevala je znatnu fonetsko-fonološku i morfološku adaptaciju koja je ponekad pozajmljenu riječ udaljavala od njenog etimona do neprepoznatljivosti. Zato je razumljivo da je etimološka identifikacija krupan i nezaobilazan problem u istraživačkom radu. Već u samom pristupu ovom poslu postavljaju se dva pitanja:

- a) da li je ojkonim zaista orijentalnog porijekla — ovdje se kao problem nameće homonimija i mogućnost da nas naziv svojim spoljnim fonetskim izgledom zavara i uputi na pogrešne zaključke⁶ i
- b) koji je etimon u osnovi datog naziva — opet problem raznih fonetsko-fonoloških promjena koje otežavaju rekonstrukciju izvornog oblika.

Pokušaćemo postavljene probleme ilustrirati nekim primjerima. Za ojkonim *Jarci* ili *Jarci* (opšt. Višegrad) — kad je još i akcenat nepoznat, jer u *Imeniku mesta*, na žalost, nije unesen — može se na osnovu spoljnog izgleda pretpostaviti da je porijeklom od apelativa *jārac*, ali i od turcizma *jārak*. U nazivu *Dugandžići* (opšt. Olovo) — sufiks -dži je nesumnjivo orijentalnog porijekla, ali u osnovi može biti naš pridjev *dug* (dugačak), mada je vjerovatnije da je ojkonim porijeklom od turc. *dogandžije* (=poseban rod dvorskih lovaca u Tur. Carevini). Dalje, u ojkonimu *Đumezlije* (opšt. Jajce) takođe se ne može sa sigurnošću odrediti etimon: tur. *güvezli* (=crveno-ljubičast) ili turcizam *ćumez* < tur. *kümes* (=fig. koliba, udžerica) — obje mogućnosti podrazumijevaju i određene glasovne promjene na relaciji od apelativa do naziva. Za naziv *Silajdževine* (opšt. D. Vakuf) može se pretpostaviti da je nastao od etimona *silah* (>silaj), odnosno *silajdžija* na koji su dodani određeni srpskohrvatski sufiksi (-ev, -ina), pa je dobijen oblik *silajdžijevina*, a zatim redukcijom, jednačenjem i sažimanjem glasova — *Silajdževina*, ojkonim koji bi u službi apelativa imao značenje: oružje → oružar → oružarevina (bukv.).

7. Kod ojkonima orijentalnog porijekla rezultati fonetske adaptacije vrlo su slični pojavama osobenim za turcizme u našem jeziku uopšte. Neke od fonetskih promjena provode se redovno, dok su pak neke pojave sporadičnog karaktera.

Tako se, na primjer, u odgovarajućim pozicijama redovno vrše promjene I i II palatalizacije (*Bardaci*, *Čardaci*, *Čardačine*, *Japalaci* itd.). sažimanja udvojenih glasova (*Kazagići*, *Kazaginac* < *kaza*+*aga*) i slično, dok se u sporadične promjene mogu svrstati razne zamjene glasova (*Je-*

⁶ J. Vuković, *Toponimi i apelativi*, Prva jugoslavenska onomastička konferencija — Tivat, 22—24. X 1975, CANU, Titograd 1976, 31—34.

vadžije < tur. yavači ili yavegü), umetanje glasova (*Sorlaci* < od tur. solak), metateze (*Čajdraš* < čair + -daš > čairdaš > čaidraš > čajdraš) i tome slično.

U glasovnim promjenama karakterističnim za tursko-srpskohrvatsku interferenciju i probleme srpskohrvatske standardnojezičke norme posebno mjesto zauzimaju afrikate. Naime, turske afrikate (a turski ima samo jedan par ovih glasova: *ç* — *c*) preuzimane su u naš jezik kao foneme *č* — *dž* što potvrđuju i ojkonomi: *Budžak*, *Čardak*, *Čizma*, *Džebe*, *Džemat*, *Ilidža*, *Sandžak*, *Sarači* itd. Odstupanja su dosta rijetka, kao u ojkonomima: *Čelebići* (opšt. Konjic) pored *Čelebići* (takođe opšt. Konjic) — ovdje je afrikata očito poslužila kao diferencijalni toponimski elemenat — i *Čelebić* (opšt. Duvno), *Čelebinci* (Bos. Dubica); zatim *Đindići* (Visoko) pored *Džindići* (Goražde), pa *Neđarići* (Sarajevo) i još nekoliko sličnih primjera koji na sebe skreću pažnju kao problem standardizacije geografskih naziva.

Što se tiče srpskohrvatskog »umekšanog« para afrikata u turcizmima, ti glasovi su porijeklom od turskog »mekog« *k'* — *g'* koji se, u većini štokavskih govora i većini primjera, prenose kao srpskohrvatski glasovi *ć* — *đ*. Potvrda za to su i sljedeći ojkonomi: *Bećari* (opšt. Sokolac), *Čemalovići* (D. Vakuf), *Čoralići* (Cazin), *Čosanlije* (Livno), *Đulići* (Teslić, Zvornik), *Đulovići* (D. Vakuf), *Šućurići* (Goražde) itd. Rijetki su primjeri ojkonomima u kojima su pomenuti turski glasovi ostali neizmijenjeni: *Teskera* (opšt. Ljubuški), *Gerzovo* (Mrkonjić Grad) — prema pravopisu normiran je samo apelativ *đerz* (=mladić). Međutim, ima primjera koji u okviru srpskohrvatske standardnojezičke norme iziskuju posebnu pažnju, naročito u slučajevima kolebanja i raznolikosti, kao u primjerima ojkonomima: *Čatići* (opšt. Kakanj) — pored *Čatići* (Banovići, Visoko) i *Čatovići* (Goražde) i sl., gdje se od istog etimona, pored korektnih oblika ojkonomima sa glasom *ć*, javljaju i oblici sa afrikatom *č* koji sa stanovišta norme nemaju opravdanja. Zanimljiv je i primjer naziva *Melečići* (< tur. melek) gdje tursko »meko« *k'* nije u srpskohrvatskom dalo očekivani glas *ć*, već se po I palatalizaciji mijenjalo u afrikatu *č*.

Jedan od problema srpskohrvatske književnojezičke norme u ovoj problematici⁷, koji posebno može biti zanimljiv kad je riječ o ojkonomima orijentalnog porijekla, jeste sudbina glasova *f* i *h*⁸. Etimološko

ka onomastička konferencija — Skopje, 6—9. X 1977, MANU, Skopje 1980, str. 239—244.

⁸ Jedan od ortografskih problema prisutnih kod standardizacije ojkonomima uopšte, pa i onih orijentalnog porijekla, jeste i glas *j*, koji se, zbog svojih artikulacionih osobina i tendencija jezičke ekonomičnosti, često reducira. Posljedica toga obično je sažimanje susjednih vokala uz prethodno njihovo jednačenje ukoliko su bili različiti. Međutim, toj pojavi ovdje nije posvećena posebna pažnja, jer se glas *j* u orijentalnom dijelu naziva gotovo redovno čuva (Bajramovci, Japalaci, Kujundžijevići i sl.), a ukoliko se gubi, to se odnosi na srpskohrvatski nastavak *-(i)ja* koji se često dodaje riječima

porijeklo ovih glasova u nekim nazivima dosljedno se poštuje: *Falanovo Brdo* (opšt. Konjic), *Ferhatlije* (Hadžići), *Vakuf* (Bos. Gradiška, Lopare), *Has* (Pucarevo), *Mahala* (Breza, Kalesija, Rogatica), *Šeher* (Kalesija) itd., čak i ako to nije u skladu sa normiranim apelativom: *Hambarine* (opšt. Prijedor). — prema pravopisu samo *ambar*. Međutim, u nekim ojkonimima pomenute se foneme gube ili zamjenjuju drugim glasovima (čak i međusobno, kao u primjeru *Furde* — porijeklom od tur. hurde). Takvi nazivi obično se ne podudaraju sa normiranim oblicima apelativa: *Čivčije* (opšt. Banjaluka, Prnjavor, Doboj) — prema normi samo apelativ čifčije, zatim *Amajlije* (Bijeljina) — ispravno samo hamajlija, *Čitluk* (kao posebna opština i u opštinama Bos. Dubica, Goražde), *Čitluci* (Sokolac) — pored *Čifluk* (opšt. Šipovo, Tešanj, Travnik, Visoko) — apelativ je normiran u obliku sa reduciranim glasom f (čitluk), *Adžići* (Bos. Gradiška) — pored *Hadžići* (Ključ, Goražde, Ilijaš, Pucarevo, Visoko) — ispravno samo *hadžija*, *Šahinovići* (Čelinac) — pored *Šainovići* (Pale) i *Šajinovac* (Drvar) — prema normi samo apelativ *šahin* itd.

8. Na morfološko-morfemskom nivou kod ojkonima orijentalnog porijekla takođe nalazimo sve elemente adaptacije i tvorbenih mogućnosti osobenih za apelativne turcizme. Mogu se izdvojiti dvije osnovne grupe naziva:

- a) oni koji su se uklopili samo u kategoriju srpskohrvatskog roda i broja (u turskom jeziku ove kategorije ne postoje)⁹ i zadržali svoju orijentalnu formu i
- b) ojkonimi koji se javljaju kao srpskohrvatski tvorbeni modeli.

U prvoj grupi razlikujemo:

- 1) nazive koji sadrže samo osnovu (u nekim primjerima proširenu samo srpskohrvatskim nastavkom *-(i)ja* za potrebe deklinacije), a mogu se javiti:
 - u obliku jednine (*Ada*, *Avlija*, *Borija*, *Budžak*, *Bunar*, *Čizma*, *Mahala*, *Majdan*, *Mandra*, *Sandžak*, *Šeher*, *Tetima*, *Turbe*, *Vakuf* i sl.),
 - u obliku srpskohrvatske množine (*Amajlije*, *Bardaci*, *Busije*, *Furde*, *Gazije*, *Japalaci*, *Konaci*, *Ridžali*, *Sarači* itd.),
 - u oba broja (*Čardak* — *Čardaci*, *Odžak* — *Odžaci* i sl.),
- 2) nazive kod kojih je osnova proširena sufiksom orijentalnog porijekla kao što su:

orijentalnog porijekla za potrebe uklapanja u kategoriju roda i dekliniranje ili u tvorbi imenica od pridjeva na sufiks *-li*. Takvi ojkonimi su: *Komšić* — isp. *komšija*, *komšijić*, *Silajdževine* — s' *lajdžija*, *silajdžijevina*, *Spahići* — *spahija*, *spahići*, *Šamljići* — *Šamlija*, *Šamljići* i slično, mada su brojniji primjeri da se i u ovim slučajevima glas *j* čuva (*Busije*, *Čaprazlije*, *Kujundžije* i sl.).

⁹ U turskom postoji samo prirodni rod (ne i gramatički) koji se iskazuje dodavanjem posebnih riječi ispred imenice čiji rod određuje; množina imenica u turskom se tvori samo dodavanjem sufiksa *-lar/-ler* na imenicu.

-čija/-džija (*Čivčije, Samardžije*),

-luk (*Čitluk, Kovanluk*),

-džik — turski deminutivni sufiks (*Šeherdžik*),

-lija — kao najproduktivniji orijentalni sufiks u tvorbi ojkonomima (*Čaprazlije, Čaušlije, Čoslije, Dizdarlije, Karadaglije, Osmanlije, Sarajlije* i sl.). Neki od sufiksa orijentalnog porijekla učestvuju i u tvorbi hibridnih formi (*Držanlije, Varošluk*), ponekad u kombinaciji sa srpskohrvatskim sufiksima (*Novalići*).

U procesu toponimizacije antroponimi i apelativi orijentalnog porijekla primali su različite srpskohrvatske sufikse — analogno domaćim nazivima.

Najbrojniji su takvi ojkonomi sa sufiksom -ić, odnosno -(ov)ić ili u množini -ići, odnosno -(ov)ići, bilo da su porijeklom od antroponima (*Ahmići, Ahmovići, Hasanovići, Hasovići, Huseinovići, Mehmedići* itd. — kao što se vidi, izvođeni su čak i od hipokorističnih imena) ili od apelativa (*Agići, Bešlići, Džihanići, Kasapovići, Komšić, Kopčić i Kopčići, Kovanići, Pazarić* itd.).

Sljedeći po produktivnosti dolazi srpskohrvatski sufiks -ac, odnosno u množini -ci, redovno udružen s posesivnim sufiksima -ov/ev i -in prethodno dodatim na orijentalnu osnovu koja može biti antroponom (*Ahmetovci, Alibegovci, Bilalovac, Dautovci, Mehovci, Mujinci* i sl.) ili apelativ (*Aginci, Čelebinci, Demirovac, Samarevac* itd.).

Ostali srpskohrvatski sufiksi nisu poput prethodnih tako brojni u ojkonomima orijentalnog porijekla. To su imenski i pridjevski sufiksi koje nalazimo u sljedećim primjerima: *Binježevo, Dahovo, Gerzovo, Kalajevo; Gubin, Tarčin, Husino; Čamovina, Sutina, Šehovina, Šerovina; Čardačani, Jaružani, Papažani, Skelani; Čardačine, Hambarine; Delijaš; Hudutsko; Dizdaruša; Budalice* i slično.

Kod, dosta brojnih, dvočlanih toponomastičkih sintagmi mogu biti oba člana orijentalnog porijekla kao u ojkonomima: *Begov Han, Begove Kafane, Begović-Kula¹⁰, Han-Karaula, Pašić-Kula, Solakova Kula* i slično, ili samo jedan član, i to:

- a) imenica orijentalnog porijekla koja stoji uz neku drugu, neorijentalnu imenicu ili pridjev, pa imamo: *han* — kao: *Han-Bila, Han-Brdo, Han-Luka, Han-Pijesak, Han-Ploča* ili pak *Vasin, Perin, Simin Han*, zatim *kula* — *Mala Kula, Pavičina Kula*, pa *mahala* — *Donja Mahala, Posavska Mahala, Mahala Višnjica, Mahala Gomionica, vakuf* — kao *Donji Vakuf, Gornji Vakuf, Skucani Vakuf, majdan* — *Bronzani Majdan, Stari Majdan* i sl. i

¹⁰ Prema našoj ortografskoj normi ovakvi dvočlani nazivi, kad prvi dio i u zavisnim padežima ostaje neizmijenjen (*Begović-Kula*, gen. *Begović-Kule* itd.) pišu se kao polusloženice (isp. *Pravopisni rječnik Pravopisa 1960*, 787, ćiriličko izd. — *Han-Pijesak*). Međutim, u *Imeniku mesta Jugoslavije* takvi nazivi pisani su kao nezavisne dvočlane toponimičke sintagme: *Han Pijesak*.

b) pridjev orijentalnog porijekla (sa srpskohrvatskim posesivnim sufiksom *-ov/-ev* i *-in*), najčešće kao odredba toponimičkim apelativima: selo — *Agino Selo, Begovo Selo, Eminovo Selo, Kadino Selo, Velino Selo*; polje — *Čelikovo Polje, Topuzovo Polje*, brdo — *Falanovo Brdo, Kadića Brdo* itd. Pored navedenih, u ovu grupu spadaju i ojkonimi: *Duratbegov Dolac, Hadžin Potok, Alipašin Most, Kadin Jelovac, Tabačka Ravan* itd.

9. Utvrđivanje motiviranosti i asocijativnih odnosa u procesu toponimizacije apelativa orijentalnog porijekla može se istaći kao posebno zanimljiv problem kod istraživanja ojkonima, ali bi takav pristup iziskivao zaista studiozan i, vremenski i prostorno, obimam rad. Ponekad je, istina, naziv tako semantički proziran da se motiv imenovanja otkriva već samim rasvjetljavanjem etimona i leksičkog značenja, kao u primjerima: *Bronzani Majdan, Čamovina, Kula, Neđarići, Nova Kasaba, Novi Šeher, Sarači, Tetima, Tuzla*¹¹ i slično. Međutim, u brojnim primjerima, naročito kod tzv. toponomastičkih metafora¹², nailazimo na vrlo složene probleme čija rješenja, pored lingvističkih, zahtijevaju i brojne druge činjenice (geografske, istorijske i sl.), kao u primjerima: *Amajlije, Balte, Bardaci, Borija, Džebe, Kanlići, Tatarbudžak, Topuzovo Polje* i sl.

10. Provedena istraživanja ograničena su samo na lingvistički aspekt i samo na jedan izvor. Njihova namjena bila je da se iniciraju ovakva istraživanja koja bi, između ostalog, podrazumijevala veći broj pisanih izvora, terenska ispitivanja i interdisciplinarnu saradnju, na primjer, lingvista, geografa, etnologa, istoričara i slično.

Međutim, i nakon ovako ovlašnog uvida i djelimičnih istraživanja, može se zaključiti da su ojkonimi orijentalnog porijekla na bosanskohercegovačkom tlu zaista brojni, da se na fonetsko-fonološkom i morfološko-morfemskom nivou jezičke analize ponašanju analogno opštoj leksici orijentalnog porijekla, s jedne strane, i našim ojkonimima koji nisu orijentalnog porijekla, s druge strane. S obzirom na semantičko, pa i fonetsko-morfološko udaljavanje naziva od etimona, odnosno od apelativa koji su poslužili pri njihovom imenovanju, u temeljitije zasnovanim istraživanjima ove vrste potrebno je (za standardizaciju naziva naseljenih mjesta i neophodno) posvetiti posebnu pažnju utvrđivanju etimologije i osvjetljavanju motivacije za svaki ojkonim zasebno.

¹¹ U vezi s utvrđivanjem semantičke vrijednosti ojkonima zanimljiva je pojava sinonimije, tj. pojava sinonimnih etimona (turcizam — domaća riječ) koji su kao apelativi iskorišteni u procesu toponimizacije. Tako, pored naziva *Tuzla*, na istom području (opšt. Tuzla) nalazimo ojkonim *Solina*, a na taj način možemo dovesti u vezu i nazive naseljenih mjesta: *Gradačac — Šeherdžik, Sokolac — Šajinovac, Dvorište — Avlija* i sl.

¹² P. Šimunović, *Struktura naziva u regiji (Ispitivano na građi srednjodalmatinskih otoka)*, Onomastica jugoslavica, 2, Ljubljana 1970, 12—29.

ТОПОНИМЫ ВОСТОЧНОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ В БОСНИИ И ГЕРЦЕГОВИНЕ (С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ ДИАХРОНИИ И ЛИТЕРАТУРНОГО ЯЗЫКА)

Резюме

На нашей территории топонимы восточного происхождения многочисленны. Они в основном появились в турецкую эпоху в результате интенсивного и широкого воздействия восточной традиции и неминуемой языковой интерференции в контакте двух языков и культур. Можно сказать, что эти названия на фонетико-фонологическом и морфологическо-морфемном уровне языкового анализа ведут себя подобно общей лексике восточного происхождения с одной стороны, и подобно нашим топонимам невосточного происхождения с другой стороны. В связи с отдалением названий от этимонов, т. е. от апеллятивов, использованных при наименовании (и семантически и фонетико-морфологически), в исследованиях данного типа необходимо уделить особое внимание определению этимологии и исследованию мотивировки для каждого топонима в отдельности.